

Revisionskrivelse

2023-03-22

Till: Social- och arbetsmarknadsnämnden samt äldrenämnden

För kännedom: Fullmäktiges presidium

Granskning av social- och arbetsmarknadsnämnden samt äldrenämndens interna kontroll för att motverka välfärdsbrott

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat Sundbybergs stads förebyggande arbete med riskanalyser, styrning och kontroller för att reducera risken för välfärdsbrott och därtill kopplade oegentligheter. Granskningen har syftat till att bedöma om social- och arbetsmarknadsnämnden samt äldrenämnden har säkerställt en tillräcklig intern kontroll för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott i verksamheterna. Vår sammantagna bedömning är att nämnderna i relativt stor utsträckning har säkerställt ändamålsenliga interna kontroller för att motverka välfärdsbrott och därtill kopplade oegentligheter.

Bedömningen baseras bland annat på att båda nämnderna huvudsakligen säkerställt en god kontrollmiljö avseende risken för välfärdsbrott, vilket skapar gynnsamma förutsättningar att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott i verksamheterna. Däribland finns en riskmedveten kultur och förutsättningar för ett välfungerande uppföljningsarbete bland annat genom utpekade funktioner med ansvar att upptäcka fusk och oegentligheter. Det finns därtill övergripande system och en visselblåstjänst som bidrar till en stärkt kontrollmiljö. Information om hur välfärdsbrott ska förebyggas, upptäckas och utredas inkluderas i introduktionen av nyanställda. Information delges till övriga medarbetare på arbetsplatsträffar och ärendedragningar. Vi har identifierat att det finns ett öppet samtalsklimat och nyfikenhet för att diskutera och få stöd vid misstanke om välfärdsbrott. Nämndernas förebyggande, upptäckande och utredande kontrollaktiviteter skapar huvudsakligen goda förutsättningar att upptäcka och förhindra välfärdsbrott. Båda nämndernas kontrollaktiviteter har resulterat i att välfärdsbrott identifierats och utretts.

Vi bedömer dock att det finns vissa brister i kontrollmiljön och styrningen. Nämnderna har inte genomfört adekvata riskanalyser på rätt nivå för att minska riskerna för välfärdsbrott. Konsekvensen är enligt vår uppfattning att nämnderna delvis utövar en bristande styrning för hur välfärdsbrott ska förebyggas, upptäckas och utredas. Vissa kontrollaktiviteter bedömer vi bör skärpas för att upptäcka och förhindra fler eventuella framtida välfärdsbrott. Roller och ansvar bör förtydligas i social- och arbetsmarknadsnämndens delegationsordning och nämndernas verksamhetsplaner saknar prioriterade åtgärder kopplat till kommunfullmäktiges mål om att intensiviera arbetet med att stävja alla former av välfärdsbrott. För att uppnå fullmäktiges mål bedömer vi att det finns ett behov av en stadsövergripande, alternativt sektorsövergripande funktion inom sektorn för välfärd och omsorg, med ett övergripande samordningsansvar för arbetet med att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott. Vi bedömer därtill att det finns behov att upprätta mer formaliserade externa samverkansformer med berörda myndigheter i syfte att förebygga, utreda och öka återkopplingen vid utredning av välfärdsbrott.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderar vi social- och arbetsmarknadsnämnden samt äldrenämnden att:

- ▶ Formulera prioriterade åtgärder i respektive nämnds verksamhetsplan för att tydliggöra nämndernas mål och inriktning kring arbetet för att intensiviera arbetet med att stävja välfärdsbrottslighet.
- ▶ Analysera specifika risker för välfärdsbrott inom enheternas verksamhet samt inkludera kända brottsupplägg och nationella erfarenheter och vid behov låt inkludera i internkontrollplanen.

Sundbybergs stad

- ▶ Säkerställa kontinuerlig kompetensutveckling i fusk, oegentligheter och välfärdsbrott för anställda inom sektorn välfärd och omsorg.
- ▶ Utveckla befintlig extern samverkan med berörda myndigheter för att utbyta kunskap om välfärdsbrott och stärka återkoppling vid anmälan om exempelvis bidragsbrott.
- ▶ Överväga att upprätta en sektorsövergripande funktion med ett sammanhållande ansvar för sektorns arbete med att motverka välfärdsbrottslighet, alternativt överväga att initiera kommunstyrelsen att upprätta en liknande stadsövergripande funktion.

Vi rekommenderar social- och arbetsmarknadsnämnden att:

- ▶ Utvärdera om andelen månatliga stickprovskontroller är tillräckliga för att upptäcka välfärdsbrott.
- ▶ Stärka återrapporteringen och uppföljningen till nämnden avseende utredningar kring felaktiga utbetalningar (FUT) och polisanmälan.
- ▶ Inkludera och tydliggöra FUT-handläggarnas ansvar och beslutanderätt i nämndens delegationsordning.

Vi rekommenderar äldrenämnden att:

- ▶ Inkludera information om tillvägagångsätt för polisanmälan av företag i rutinen för hävning av hemtjänstutförare.

Rapporten överlämnas härmed till social- och arbetsmarknadsnämnden samt äldrenämnden. Behandlat svar till revisionen önskas senast den 30 juni 2023. Rapporten överlämnas även direkt till kommunfullmäktiges presidium för kännedom.

För Sundbybergs stads revisorer

Torbjörn Nylén
Ordförande

HansErik Salomonsson
Vice ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ARVID TORBJÖRN NYLÉN

Undertecknare 1

Serienummer: 19490207xxxx

IP: 193.53.xxx.xxx

2023-03-27 20:52:28 UTC

HANS ERIK SALOMONSSON

Undertecknare 2

Serienummer: 19540123xxxx

IP: 213.66.xxx.xxx

2023-03-28 10:20:19 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>